

Reguły Dobrej Rozmowy

1. Tematem Dobrej Rozmowy są sprawy ważne – to znaczy, że co najmniej jedna osoba w takiej rozmowie uczestnicząca powinna móc wyjaśnić dlaczego temat rozmowy jest dla niej ważny
2. Uczestnicy i uczestniczki Dobrej Rozmowy obdarzają się szacunkiem, co znaczy, że:
 - a. Nie przerywają sobie nawzajem.
 - b. Nie monopolizują dyskusji.
 - c. Nie wyrażają się wobec siebie obraźliwie.
 - d. Przestrzegają kolejności głosu.
 - e. Formułują krytykę poglądów, z którymi się nie zgadzają, a nie ocenę osób, które te poglądy podzielają.
 - f. Wyrażają gotowość przedstawienia uzasadnienia każdego wyrażonego przez siebie poglądu.
 - g. Występują w obronie osób potraktowanych w dyskusji nieuczciwie (ofiar manipulacji, erystyki, nonszalancji, presji).
 - h. Nie używają w stosunku do siebie pozawerbalnych oznak dezaprobaty jak fukanie, cmokanie, przewracanie oczami czy lekceważące machanie dłońmi.
3. Uczestnicy i uczestniczki Dobrej Rozmowy troszczą się o to, żeby każda osoba biorąca w niej udział miała możliwość zabrania głosu i zajęcia stanowiska, ale nie przymuszają nikogo do zrobienia tego.
4. Uczestnicy i uczestniczki Dobrej Rozmowy słuchają siebie nawzajem z uwagą, nie dążąc wyłącznie do tego, żeby wyrazić własne stanowisko. Dobrym obyczajem takiej Rozmowy jest, żeby biorące w niej udział osoby wyraźnie odnosiły się do poglądów przedmówców i przedmówczyń, parafrazując meritum tego, co zostało powiedziane.
5. Uczestnicy i uczestniczki Dobrej Rozmowy dokładają wszelkich starań, żeby argumentować rzetelnie, co znaczy, że:
 - a. Wyraźnie zaznaczają, co jest ich tezą.
 - b. Powołują się wyłącznie na wiarygodne świadectwa.
 - c. Starają się wskazać źródła przytaczanych informacji.
 - d. Używają pojęć możliwie jednoznacznych i zdefiniowanych.
 - e. Wyjaśniają nieznane (trudne) pojęcia i teorie, na które się powołują.
 - f. Przyjaźnie przyjmują krytykę, traktując ją jako okazję do przetestowania swojego stanowiska.
 - g. Szanują prawa logiki (starają się unikać chwytów erystycznych)
6. Jednym z istotnych celów Dobrej Rozmowy jest uzyskanie ważnych rozstrzygnięć, dlatego uczestniczące w niej osoby starają się, na różnych etapach wymiany zdań, a w szczególności na zakończenie dyskusji, przedstawić podsumowanie najważniejszych ustaleń oraz odkryć. Dążąc do realizacji tego celu należą jednak stronić od prób

wywierania presji na uzyskanie konkluzji. Niekonkluzywność jest stałym ryzykiem Dobrej Rozmowy i jako taka nie kłóci się z ideą takiej rozmowy.

7. Dobrym obyczajem Dobrej Rozmowy jest dbałość o piękno języka, zarówno w brzmieniu (dykcja), formie (gramatyka) jak i treści (zasób słów).
8. Podczas rozmowy należy mieć baczenie na to, co nieprzewidywalne i tajemnicze. Nagła niespodziewana dygresja, metafora, przebłysk intuicji, żart warto niekiedy dopuścić do rozmowy nawet przy pogwałceniu części z powyższych zasad. Trzeba się w tym wszakże kierować umiarem i wyczuciem. Spontaniczność bywa zwodnicza.